

partii naleraq

FM 2016/126-01

03.05.2016

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges at søge igangsat et samarbejde med samtlige kommuner om afdækning af mulige tiltag til opnåelse af øget lighed mellem kommunerne i henseende til den enkelte kommunes mulighed for økonomisk at løfte de opgaver, som påhviler den, samt med henblik på at afdække de økonomiske og administrative konsekvenser af disse tiltag. Afdækningen skal omfatte den økonomiske udligningsmodel, men skal ikke begrænse sig hertil.

(Medlem af Inatsisartut Sara Olsvig, Inuit Ataqatigiit)

Vi skal fra Partii Naleraq kommentere medlem af Inatsisartut fra Inuit Ataqatigiit Sara Olsvig's forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges at søge igangsat et samarbejde med samtlige kommuner om afdækning af mulige tiltag til opnåelse af øget lighed mellem kommunerne i henseende til den enkelte kommunes mulighed for økonomisk at løfte de opgaver, som påhviler den, samt med henblik på at afdække de økonomiske og administrative konsekvenser af disse tiltag. Afdækningen skal omfatte den økonomiske udligningsmodel, men skal ikke begrænse sig hertil, som følgende:

Vi takker for et interessant forslag til igangsættelse af spændende politisk tiltag.

Vi tager vel imod forslaget fra Partii Naleraq og er således også rede til, at deltage i tiltaget for øget lighed hvad kommuner og borgere angår.

Allerførst vil vi påminde om omlægning af forskellige ansvarsområder til kommunerne, der var kernen i kommunesammenlægningen og ikke mindst store besparelser ved administrationsomkostningerne.

Det er nødvendigt at gøre status, også alene på baggrund af disse.

Ligeledes kræver vi, at man lytter til befolkningens krav ved afstemning om opdeling af Qaasuitsup Kommunia. Dengang krævede ca. 80% af stemmerne opdeling af storkommunen. Vi skal derfor spørge Naalakkersuisut:

1. Hvad er status på tiltaget om opdeling af Qaasuitsup Kommunia ?

Vi skal jo føre vores hverv på baggrund af befolkningen og deres krav.

Det må indrømmes, at uligheden er meget stor og synlig, sådan som vores 4 kommuner er sammensat.

Vi mener der er behov for afdækning af mange forskellige spørgsmål for at opnå øget lighed mellem kommuner og borgere.

Blandt disse er vurdering af skattemæssige forhold.

Vi har derfor krævet skattereform til 2017 med henblik på fremtiden, men vi fandt ud af, at Naalakkersuisut ikke har betydelige overvejelser herfor.

Der er behov for rettelser mindst på følgende områder, såfremt man ønsker at opnå øget lighed i kommunerne:

- a. Skattereform/udligning,
- b. Mere lighed i mulighederne hvad uddannelse, trafik, byggeri, erhvervsmarked, fritidsområdet m.m. angår, specielt med henblik på bygder, mindre byer og afsidesliggende steder.

Udviklingen viser, især i Kommuni Kujalleq og Qaasuitsup Kommina, at vilkårene for befolkningen grænser sig til det værst tænkelige, hvor nogle borgere endda må ty til lossepladser for at finde føde.

Vi skal derfor atter opfordre Naalakkersuisut til tiltrængt restrukturering i samfundet, snarligt og i henhold til realiteterne.

Vi har jo flere gange påvist i salen, hvor stor en forskel der er på borgernes indkomster.

Det kan bl.a. skues af tallene fra Grønlands Statistik i 2013:

- a. 6.385 personer har indtjent under 50.000 kr.,
- b. 11.714 personer har indtjent under 100.000 kr.,
- c. 7.839 personer har indtjent under 150.000 kr.,
- d. 5.208 personer har indtjent under 200.000 kr.,
- e. 3.831 personer har indtjent under 250.000 kr.,

Deri skues, at over halvdelen af befolkningen udgøres af mindste løns- og mellemindkomstgruppen.

Vi mener derfor at der er reel behov for snarlig tiltag, for at mindste løns- og mellemindkomstgruppen kan opnå bedre selvforsørgelse.

Vi er klar over, at man ikke kan påtage sig alt på én gang, hvorfor vi vil opfordre til i handlingsplan, at man prioriterer og koordinerer.

Vi mener man bør starte med reformering ud fra områder, der har med vilkår at gøre.

Kort sagt, hvordan kan vi bane vej for bedre vilkår og muligheder for mindste løns- og mellemindkomstgruppen ved højnelse af økonomisk indtjening ?

Vi kan forvente, at man vil sige, at disse overkommes ad uddannelse, og det er også rigtigt. Dog mener vi, at der er behov for ekstraordinært indsats, så længe disse ikke kan overkommes idag, imorgen eller engang næste år.

Med disse korte bemærkninger støtter vi forslaget i dets grundlag samt indstiller til drøftelse i udvalg inden anden behandling.